Lietas Nr. C28383415
Lietas arhīva Nr. CA-0198-17/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2017.gada 25.aprīlī

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja J.Mauliņa
un tiesneses L.Kraule un B.Ķeire
ar sekretāri E.Ansuli

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ prasībā pret SIA /Nosaukums B/ par zaudējumu piedziņu, sakarā ar SIA /Nosaukums B/ iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2016.gada 10.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 22.oktobrī apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ (turpmāk prasītājs) cēlusi Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā prasību pret SIA /Nosaukums B/ (turpmāk atbildētājs) lūdzot piedzīt zaudējumus 2 276,12 EUR, nosakot tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā un visus tiesāšanās izdevumus (lietas 4.-5.lapa).

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka 2010.gada 21.decembrī atbildētājs namam /adrese/ no jumta tīrīja sniegu un ledu, kā rezultātā bojāja ēkas ventilācijas sistēmu un no sienas norāva plastikāta jumtiņu, par ko sastādīts akts.

Saskaņā ar 2010.gada 8.decembra līgumu Nr.19-10/96, kas noslēgts starp VAS "Valsts nekustamie īpašumi" un atbildētāju, darbus ēkā nodrošināja atbildētājs. Saskaņā ar līguma 4.5.punktu, atbildētājs darba veikšanas laikā uzņemas garantēt un nest pilnu atbildību par trešo personu drošību, materiāli atbildēt par jebkādiem nodarījumiem trešai personai.

Ar negadījumu saistītie remonta izdevumi sastāda Ls 1 599,67 jeb 2 276,12 EUR, kas 2011.gada 2.martā tika izmaksāta cietušai VAS "/nosaukums E/" kā apdrošināšanas atlīdzība.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1431., 1651., 1759., 1765., 1773., 1775., 1779.pantu, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu.

Atbildētājs tiesā iesniedzis rakstveida paskaidrojumus (lietas 37.-38.lapa) norāda, ka prasību neatzīst, jo 21.12.2010. veica ēkas /adrese/ jumta attīrīšanu no ledus un sniega saskaņā ar 08.12.2010. noslēgto līgumu Nr.19-10/96, kas noslēgts ar VAS ,,Valsts nekustamie īpašumi". Saskaņā ar līguma 4.8.punktu, pēc līguma parakstīšanas atbildētājs noslēdz būvuzņēmēja vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumu ar atbildības limitu Ls 20 000 par katru gadījumu, paredzot pienākumu šo polisi iesniegt VAS ,, Valsts nekustamie īpašumi". Atbildētājs iesniedza VAS ,, Valsts nekustamie īpašumi" apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ apdrošināšanas polisi Nr.136486152, saskaņā ar kuru tā apdrošināja savu civiltiesisko atbildības apdrošināšanu periodā no 26.10.2010. līdz 25.10.2011. ar atbildības limitu vienam apdrošināšanas gadījumam Ls 20 000. Pati apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ ir apdrošinājusi atbildētāja civiltiesisko atbildību ar visām no tā izrietošām sekām, un proti, saistību tiesības izbeidzās ar sakritumu, kad kreditors un parādnieks apvienojās vienā personā (Civillikuma 1857.pants).

Nepiekrīt zaudējuma apmēra aprēķinām, jo 21.12.2010. tika sastādīts akts, saskaņā ar kuru tika konstatēts, ka tīrot sniegu un ledu no ēkas /adrese/ jumta tika bojāta ēkas ventilācijas sistēma un no ēkas sienas norauts plastikāta jumtiņš, kā arī to, ka atbildētājs apņēmās minētos bojājumus novērst līdz 17.01.2011. Minētajā termiņā atbildētājs veica ventilācijas sistēmas gaisa vadu un jumtiņa labojumus (remonta darbus). No prasības pieteikumā pievienotā SIA "/nosaukums F/" sastādītā akta un remonta tāmes izriet, ka remontējamā apjomā iekļauti ne tika iepriekš norādītās atbildētāja darbības rezultātā bojātās lietas, bet arī kondicionieris un pat kondensators, kas atrodas vietā, kuru fiziski nevarēja skart krītošs sniegs. Savu viedokli par esošo situāciju atbildētājs pauda 06.04.2011. vēstulē Nr.04/02, kas bija adresēta VAS ,, Valsts nekustamie īpašumi". Līdz ar to un ievērojot Civillikuma 1779.[1] un 1792.panta noteikumus, uzskata, ka zaudējumu apmērs ir nepareizi noteikts.

Apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ savā lēmumā apdrošināšanas lietā Nr.359361 (pievienots prasības pieteikumam) un 15.02.2011. apskates protokolā ir norādījusi, ka iepriekš minētie bojājumi ir radušies no krītoša ledus un sniega. Vērsis uzmanību uz to, ka sniegs un ledus no jumta varēja krist arī bez papildus iedarbības no atbildētāja puses, tādējādi neiestājoties atbildētāja atbildībai. Minētajā apskates protokolā norādīts, ka ir veikts pagaidu kondicionēšanas sistēmas remonts. Tāpat atbildētājs savā 06.04.2015. vēstulē VAS ,, Valsts nekustamie īpašumi" apliecina, ka ir veicis kondicionēšanas sistēmas remonta darbus, un tobrīd kondicionēšanas sistēma ar kondicionieri darbojās. Tādējādi atbilstoši Civillikuma 1773. un 1774.panta noteikumiem šādu iespējamu zaudējumu atlīdzināšanas pienākums nevar gulties uz atbildētāju.

Atbildētājs norādījis uz Civillikuma un Komerclikuma tiesību normām par noilgumu un doktrīnu par noilgumu.

Vērsis uzmanību uz Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma 4.panta pirmo daļu un 21.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu un norādījis, ka atbildētāja saistība ar minēto apdrošināšanas gadījumu izcēlās no starp VAS ,, Valsts nekustamie īpašumi" un atbildētāju 08.12.2010. noslēgtā līguma 19-10/96 4.5.punkta "*Darba veikšanas laikā garantēt un nest pilnu atbildību par trešo personu drošību, materiāli atbildēt par jebkādiem nodarījumiem trešajai personai"*.

Apdrošināšanas atlīdzību prasītājs izmaksāja 02.03.2011. saskaņā ar savu 01.03.2011. lēmumu. Tādējādi saskaņā ar likuma ,,Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļā noteikto, apdrošinātāja tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izbeidzās šajā gadījumā 28.02.2014. Savukārt prasības pieteikumu tiesā prasītājs iesniedza 20.10.2015. Ņemot vērā minēto un vadoties no Civillikuma 1893.panta, kā arī Komerclikuma 406.pantā noteikto AAS /Nosaukums A/ prasība pret SIA "/nosaukums B/" noraidāma.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2016.gada 10.oktobra spriedumu prasība apmierināta un no SIA /Nosaukums B/ par apdrošināšanas AS

/Nosaukums A/ piedzīti zaudējumi 2 279,12 EUR, tiesāšanās izdevumi 330,60 EUR, nosakot tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas (lietas 75.-80.lapa).

Tiesa spriedumā norādījusi uz Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu un konstatējusi, ka lietā nav strīda, ka 2010.gada 21.decembrī atbildētājs tīrīja sniegu un ledu no jumta namam /adrese/ un bojāja ēkas ventilācijas sistēmu, no sienas norāva plastikāta jumtiņu, par ko 2010.gada 21.decembrī tika sastādīts akts. Aktam pielikumā pievienotas 4 fotogrāfijas. Tiesai neviena no pusēm neiesniedza aktam pielikumā esošās fotogrāfijas. Prasītājs apgalvoja, ka iesniedzis tikai divas, bet atbildētājs tiesai paskaidroja, ka nevēlas iesniegt akta pielikumā esošas fotogrāfijas.

Tiesa norādījusi uz likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu un secinājusi, ka prasītājam ir prasības tiesības pret SIA /Nosaukums B/, jo prasītājs ir izmaksājis zaudējumu kompensāciju 2 276,12 EUR apmērā cietušajam VAS "/nosaukums E/".

Tiesa atzinusi, ka šajā gadījumā nav piemērojami Komerclikuma noteikumi par noilgumu, jo prasītājs ar atbildētāju nav slēguši komercdarījumu un prasītājs vēlas piedzīt zaudējumus pamatojoties uz likuma „Par apdrošināšanas līgumu".

Lietā nav strīda, ka komercdarījumu atbildētājs slēdzis ar VAS "Valsts Nekustamie īpašumi", taču tas nevar ietekmēt prasītāja tiesības prasīt zaudējumu atlīdzināšanu.

Tiesa vērsusi uzmanību uz Civillikuma 1775.,1779., 1778. pantu un atzinusi, ka lietā ir pierādīts, ka 2010.gada 21.decembrī atbildētājs tīrīja sniegu un ledu no jumta namam /adrese/ un bojāja ēkas ventilācijas sistēmu, no sienas norāva plastikāta jumtiņu, kā rezultātā VAS "/nosaukums E/" nodarīti bojājumi.

Tāpat tiesa norādījusi uz Civillikuma 1772.pantu un konstatējusi, ka lietā ir SIA "/nosaukums F/" remonta darbu tāme, no kuras izriet, ka remonta izmaksas ir Ls 1599,67. No tāmes redzams, ka paredzēts mainīt gaisa vadus divos izejas mezglos un ārējo kondensētāja bloku vienam mezglam.

Tiesa citējusi Civillikuma 1786.pantu un secinājusi, ka atbildētājs nav iesniedzis tiesā pierādījumus, ka pats ir novērsis bojājumus, ko nodarījis tīrot sniegu no jumta, taču apstrīd bojājumu apmēru un remonta darbu izmaksu tāmi, kuru veikusi SIA "/nosaukums F/", apgalvojot, ka līdz pat šim brīdim nekādi remonta darbi nav veikti un, ka bojājumi bija nelieli, bija deformēti tikai gaisa vadi, kuri tika salaboti, ne ārējais kondensatora bloks, ne kondensētājs netika bojāti.

Tiesa atzinusi par pierādītu lietā faktu, ka prasītājs ir cietis zaudējumus esošās mantas samazinājuma veidā, kurš izmaksāts remontam, prasībā norādīto zaudējumu novērtējumu nav pamats apšaubīt, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesa atsaukusies uz Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 29.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-332/2008, kurā norādīts, ka nepieciešamo līdzekļu apmērs, lai bojātā lieta atgūtu savu iepriekšējo stāvokli, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis esošās mantas samazinājums. Kompetentas personas sastādīta tāme šādos gadījumos var būt pierādījums līdzekļu apmēram, kas ir nepieciešams sākotnējo dzīvokļa īpašību atjaunošanai. Bet vērtēts var tikt jautājums, vai ir pierādīts, ka visi tāmē norādītie veicamie darbi ir nepieciešami konkrēto bojājumu novēršanai. Kā arī gadījumā, ja tiek apšaubītas tāmē norādītās materiālu un darbu vērtības, tad šaubām ir jābūt balstītām uz lietā esošiem un novērtētiem pierādījumiem.

Tiesa uzskatījusi, ka prasītājs ir iesniedzis pierādījumus zaudējumiem, jo par pierādījumu remonta izmaksām kalpo SIA "/nosaukums F/" sastādīta tāme.

Tiesa konstatējusi, ka 2010.gada 21.decembra aktā norādīts, ka SIA "/nosaukums B/" alpīnistam /pers. H/ 2010.gada 21.decembrī tīrot sniegu un ledu no ēkas /adrese/ jumta tika bojāta ēkas ventilācijas sistēma un no ēkas sienas norauts plastikāta jumtiņš. Aktā nav norādīts, ka bojāti tikuši tikai gaisa vadi.

No lietas materiālos esošajām fotogrāfijām konstatējams, ka 2010.gada 21.decembrī atbildētāja vainas dēļ bojāti ārējais kondicionieris un ārējais kondicionētāja bloks. No fotogrāfijām, kuras pēc prasītāja pilnvarotās pārstāves apgalvojuma 2011.gada 15.februārī uzņēmis apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ īpašuma atlīdzības pārvaldes eksperts /pers. I/, redzams, ka ārējam kondicionētāja blokam ir salauzts vāka stūris, ir deformēts ārējais kondensatora bloks, kā arī deformētas gaisa vada metāla trupas.

Tiesas ieskatā sertificēta šīs nozares speciālista, proti, kompetentas personas, vērtējums var būt pierādījums kondicionēšanas sistēmas remonta darbu izmaksai. No prasītāja iesniegtās Ekonomikas ministrijas 2016.gada 14.jūlija atbildes uz pieprasījumu, redzams, ka 1998.gada 28.janvārī /pers. I/ piešķirts sertifikāts Nr.20-2586 ēku būvdarbu vadīšanas un būvuzraudzības jomā.

Tiesa secinājusi, ka /pers. I/ ir kompetence kondicionēšanas sistēmu jomā un tas var būt spējīgs objektīvi izvērtēt remontdarbu izmaksas, jo viņš ir sertificēts ēku būvdarbu vadītājs, kuram ir nepieciešamās zināšanas.

Tiesa konstatējusi, ka /pers. I/ veica apskati /adrese/, 2011.gada 15.februārī, kas ir gandrīz divi mēneši pēc tā, kad 2010.gada 21.decembrī atbildētājs tīrīja sniegu un ledu no jumta namam /adrese/ un bojāja ēkas ventilācijas sistēmu, no sienas norāva plastikāta jumtiņu, par ko tika sastādīts Akts par nekustamo īpašumu /adrese A/.

Tiesai netika iesniegti pierādījumi, ka laika posmā no 2010.gada 21.decembra līdz 2011.gada 15.februārim sniegs, vai ledus varēja vēl krist no jumta un bojāt kondicionēšanas sistēmu, bez atbildētāja vainas, kā arī tiesai netika iesniegti pierādījumi, ka remonta darbi vispār nav veikti, jo ne prasītājam, ne atbildētājam šādu pierādījumu nav.

Tiesa spriedumā norādījusi, ka šajā gadījumā nav piemērojama Civilprocesa likuma 93.panta ceturtā daļa, jo tiesas sēdē pušu pārstāvji norādīja, ka citu pierādījumu tiem nav, kā arī abi pārstāvji uzskatīja, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem argumentējuši savu pozīciju. Papildus tam, atbildētāja pilnvarotais pārstāvis atteicās tiesai iesniegt tā rīcībā esošās fotogrāfijas uz vienas lapas, kuras uzņemtas 2010.gada 21.decembrī.

Tiesa ņēmusi vērā, ka prasītājs pamatojis zaudējumu apmēru, iesniedzis tiesai ticamus pierādījumus to apmēram, uzskatījusi, ka prasība ir apmierināma.

Tiesa uzskatījusi, ka, apmierinot prasītāja prasību, lietā tiek atrasts patiess un taisnīgs lietas risinājums. Tā norādījusi uz taisnīguma principu, kas ietverts Latvijas Republikas Satversmes 1.pantā un Satversmes tiesas 2003.gada 4.februāra spriedumā lietā Nr.2002-06-01 pausto, ka tiesas spriešanas uzdevums ir atrast patiesu un taisnīgu lietas risinājumu. Šādu viedokli izsaka arī tiesību speciālisti juridiskajā literatūrā. Profesors V.Sinaiskis raksta, ka „tiesas lēmums jeb spriedums nozīmē realizācijas tiesības – piepildījušos taisnību" (*V.Sinaiskis. Personība un personiskās tiesības jaunajā Civillikumā. Rīga: TM Vēstnesis, Nr. 2, TM izdevums, 1938, 251.lpp.*).

Apelācijas sūdzību iesniedzis atbildētājs SIA /Nosaukums B/ (lietas 82.-86.lapa), pārsūdzot spriedumu pilnā apmērā un norāda, ka prasītājs ir apdrošinājis SIA /Nosaukums B/ civiltiesisko atbildību ar visām no tā izrietošām sekām un saskaņā ar Civillikuma 1857.panta noteikumiem saistību tiesības izbeidzas ar sakritumu, kad kreditors un parādnieks vienojās vienā personā.

Nepiekrīt zaudējumu aprēķinam, jo aktā konstatēts, ka tika bojāta ēkas ventilācijas sistēma un no ēkas sienas norauts plastikāta jumtiņš, kā arī, ka SIA /Nosaukums B/ apņēmās minētos bojājumus novērst līdz 17.01.2011. Minētajā termiņā tika veikta ventilācijas sistēmas gaisa vadu un jumtiņa labojumi (remonta darbi). No prasības pieteikumam pievienotā SIA "/nosaukums F/" akta un remontu tāmes izriet, ka remontējamā apjomā iekļauti ne tikai 21.12.2011. aktā norādītās bojātās lietas, bet arī kondicionieris un pat kondensators, kas atrodas vietā, kuru fiziski nevarēja skart krītošs sniegs. Tāmes sastādītājs un parakstītājs nav norādījis, ka bojājumu novēršanas cēlonis ir kādas personas prettiesiskā rīcība un tāmē ir iekļautas izmaksas, kas

neattiecas uz lietu, par ko 18.07.2016. tika informēta VAS "Valsts nekustamie īpašumi".

Prasītājs savā lēmumā apdrošināšanas lietā Nr.359361 un 15.02.2011. apskates protokolā ir norādījis, ka bojājumi ir radušies no krītoša ledus un sniega. Uzskata, ka šī norāde nav tulkojama paplašināti, bet tikai kā dabas parādība – krītošs sniegs. Sniegs un ledus no jumta varēja krist arī bez papildus iedarbības no atbildētāja puses, tādejādi neiestājoties atbildētāja atbildībai.

Tiesa spriedumā ir norādījusi, ka atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka ziemā nepilnu divu mēnešu laikā ir kritis sniegs. Šādi pierādījumi netika iesniegti, jo sniega krišana ziemā tik ilgā periodā ir acīmredzama un šādu pierādījumu iegūšana ir maksas pakalpojums.

15.02.2011. apskates protokolā norādīts, ka ir veikts pagaidu kondicionēšanas sistēmas remonts. Tādejādi pretēji tiesas norādītajam lietā ir pierādījumi, kas liecina, ka atbildētājs ir veicis darbības, kuras uzņēmās 21.12.2010. aktā un par ko 06.04.2011. ir informējis VAS "Valsts nekustamie īpašumi", norādot, ka tobrīd kondicionēšanas sistēma ar kondicionieri darbojās. Tādejādi atbilstoši Civillikuma 1773. un 1774.panta noteikumiem šādu iespējamu zaudējumu atlīdzināšanas pienākums nevar gulties uz atbildētāju.

Nepiekrīt tiesas norādītajam, ka /pers. I/ ir kompetence kondicionēšanas sistēmu jomā un viņš ir spējīgs izvērtēt remontdarbu izmaksas, jo ir sertificēts ēku būvdarbu vadītājs, kuram ir nepieciešamās zināšanas. Nav saprotams uz kāda tiesiska pamata tiesa ir vērtējusi /pers. I/ kompetenci ventilācijas sistēmas bojājumu apmēra noteikšanā, jo viņam izsniegts sertifikāts par ēku būvdarbu vadīšanu un uzraudzību, nevis par siltumapgādes un ventilācijas sistēmu būvdarbu vadīšanu un uzraudzību. Turklāt /pers. I/ 15.02.2011. sastādītajā protokolā minēts, ka kondicionēšanas sistēmu ir sabojājis krītošs sniegs un ledus no jumta. Tādejādi nevar vainot SIA /Nosaukums B/ par dabas parādības – sniega un uz jumta sastāvējušos ledus krišanu un iekārtu bojāšanu. Savukārt prasītāja iesniegtais atlīdzības aprēķins, kurā norādīts bojājumu apmērs naudas izteiksmē un aprēķināmā atlīdzība, vispār nav parakstīts, līdz ar ko tiesa šādu dokumentu nevarēja vērtēt un ievērojot Civillikuma 1779.[1], 1792.pantu zaudējumu apmērs ir nepareizi noteikts.

Pirmās instances tiesa ir taisījusi spriedumu, pamatojoties uz prasītāja apgalvojumiem, nepārbaudot neprecīzu informāciju. Prasības pieteikumam ir pievienota nepilnīga 21.12.2010. akta kopija (bez 4 fotogrāfijām). Vēlāk prasītājs iesniedza tiesai 8 fotogrāfijas, kuras izdarītas vēlākā laika periodā un to attiecināšana uz lietu ir apšaubāma. Iebildumus tiesa ne tikai nevērtēja, bet pat pārmeta, ka prasītāja vietā netiek iesniegtas minētās fotogrāfijas, kas ir pretrunā ar Civilprocesa likuma 10.panta pirmajā daļā minēto sacīkstes principu.

Uzskata, ka ir iestājies noilgums saskaņā ar Civillikuma 1893.pantu un Komerclikuma 406.pantu. Civillikuma 1910.pantā ir noteikts, ka ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas nevien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība, tādēļ noilgušu prasījumu nevar izlietot arī kā ierunu, piemēram, ieskaitam. Apdrošināšanas atlīdzību prasītājs izmaksājis 02.03.2011. saskaņā ar 01.03.2011. lēmumu, tādejādi apdrošinātāja tiesības pret personu, kas atbildīga par zaudējumiem izbeidzās 28.02.2014., bet prasība tiesā celta 20.10.2015.

Apdrošināšanas atlīdzība lietā tika izmaksāta saskaņā ar vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas polisi. Apdrošinātā persona – VAS "Valsts nekustamie īpašumi", kuri vienlaicīgi ir arī ēkas /adrese/ pārvaldnieki un apdrošināts par labu VAS "/nosaukums E/". Tādejādi tieši VAS "Valsts nekustamie īpašumi" darbības rezultātā ir izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība. Pēc būtības prasītājs civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas lietā regresa prasību vērš pret civiltiesiskās atbildības apdrošinātās personas noalgotu uzņēmumu, darbinieku, jo pati juridiskā persona VAS "Valsts nekustamie īpašumi" savu darbību realizē ar savu saimniecisko darbību. Attiecības starp VAS "Valsts nekustamie īpašumi" un SIA /Nosaukums B/ regulē civiltiesiskas darījuma saites. Prasītājs ir paplašināti tulkojis likumā "Par apdrošināšanas līgumu" piemērojamās tiesības celt regresa prasību pret apdrošinātās personas noalgotu uzņēmumu. Arī pirmās instances tiesas izdarītie secinājumi par SIA /Nosaukums B/ atbildību zaudējumu atlīdzības lietā ir izdarīti virspusēji un uz selektīvi izvēlētiem pierādījumiem, nevis objektīvi izvērtējot visus lietā esošos pierādījumus.

Prasītājs iesniedzis rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību (lietas 108.-109.lapa), norāda, ka neatzīst to, uzskata par nepamatotu un noraidāmu.

Norāda, ka apelācijas sūdzība neatbilst Civilprocesa likuma 416.panta sestajai daļai un tikai formāli atbilst 416.panta piektās daļas noteikumiem.

Apelācijas sūdzībai pievienoti vairāki rakstiskie pierādījumi, kas netika iesniegti pirmās instances tiesā lietas izskatīšanas laikā. Nav arī norādīts, kādus apstākļus pievienotie pierādījumi apstiprina, kā tie attiecas uz lietu un kāpēc tie netika iesniegti pirmās instances tiesā. Iesniegtie dokumenti bija atbildētāja rīcībā lietas izskatīšanas laikā, un tiesa tiesas sēdē izskaidroja pierādījumu neiesniegšanas sekas atbildētāja pārstāvim.

Nav pamatota atsauce uz Civillikuma 1857.pantu, jo lietā nav konstatējams saistību tiesību sakritums. Lietas izskatīšanas laikā tika konstatēts, ka atbildētājs pārkāpa "Juridisko personu vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas noteikumus" un nepaziņoja prasītājam par apdrošināšanas gadījumu. Turklāt apdrošināšanas lieta tika atvērta pēc citas polises, kurā apdrošināšanas ņēmējs ir VAS "Valsts nekustamie īpašumi".

Uzskata par nepamatotu atsauci par /pers. I/ eksperta sertifikātu, jo neviens normatīvais akts nenosaka, ka iestājoties apdrošināšanas gadījumam, zaudējumu novēršanai jāpieaicina sertificēts eksperts.

Nav pamatots apelācijas sūdzībā norādītais, ka tiesa nepareizi noteikusi zaudējumu apmēru, jo tiesa spriedumā atzinusi, ka apdrošinātājs nav ieinteresēts palielināt zaudējumu apmēru, bet tieši otrādi maksimāli samazināt apdrošinātājam izmaksājamo summu.

Nav pamatota arī atsauce uz Komerclikuma 406.pantu, jo prasījumi neizriet no komercdarījuma un tiesa spriedumā deva novērtējumu noilgumam pamatoti atzīstot, ka strīdā piemērojams Civillikuma 1895.pants.

2016.gada 27.decembrī Rīgas apgabaltiesas tiesnese ierosinājusi apelācijas tiesvedību (lietas 107.lapa).

2017.gada 3.februārī lieta, saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1] panta pirmo un otro daļu un Augstākās tiesas priekšsēdētāja lēmumu, nodota izskatīšanai Kurzemes apgabaltiesai (lietas 112.lapa).

Apelācijas instances tiesas sēdē atbildētāja un apelātora SIA /Nosaukums B/ pārstāvis nav ieradies, par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā un Komerclikuma 12.pantu.

Tiesas kolēģija saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.pantu nolēma skatīt lietu bez atbildētāja un apelātora SIA /Nosaukums B/ pārstāvja klātbūtnes, jo nesaskatīja citus, Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos, lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus. Tāpat tiesas kolēģija ņem vērā, ka prasītājs ir juridiska persona, kuras amatpersonām ir pienākums nodrošināt pārstāvja piedalīšanos. Turklāt tiesā tika saņemts atbildētāja apstiprinājums, ka pavēste ir saņemta. Līdz ar to tiesas kolēģija secināja, ka nav pamata atlikt lietas izskatīšanu.

Apelācijas instances tiesas sēdē prasītāja pārstāve zvērināta advokāte Kristīna Korņeva prasību uzturēja pilnā apmērā, apelācijas sūdzību neatzina. Paskaidroja, ka nekad nav bijis strīds par to, ka atbildētāja pārstāvji veica jumta tīrīšanu no sniega, nav strīdu par to, ka, veicot darbus bojāta ēkas ventilācijas sistēma, no tās norauts plastikāta jumtiņš. Norādīja, ka par zaudējumu nodarīšanas faktu strīdu nav. Atbildība atrunāta arī pušu līguma 4.5.punktā, atbildētājs uzņēmies atbildību arī par zaudējumu novēršanu. Par nepamatotu atzina apelatora iebildumu par lietas 14.lapā esošo aprēķinu, jo tas ir iekšējas lietošanas dokuments. Tāpat pārstāve par nepamatotu uzskatīja atbildētāja argumentu par prasītāja pārstāvja sertifikāta nepareizību, jo neviens normatīvais akts neparedz apdrošinātāja pienākumu apdrošināšanas lietā pieaicināt sertificētu ekspertu, nav noteikumi, ka pārstāvim jābūt

sertificētam ventilāciju sistēmas speciālistam, par to ir norādīts arī tiesas nolēmumos. Paskaidroja, ka atlīdzības pieteikums ir iesniegts, apskate ir veikta, atlīdzība ir apliecināta un izmaksāta. Norādīja, ka atbildētāja arguments par tiesību sakritumu ir nepamatots, jo fakts, ka atbildētājs pats ir apdrošinājis savu atbildību nenozīmē, ka automātiski no šīs apdrošināšanas tiek segti zaudējumi. Pats atbildētājs ir pārkāpis apdrošināšanas noteikumus, jo nav ziņojis par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, tas bija jāpaziņo saskaņā ar noteikumu ar lietas 51.lapā esošo noteikumu 7.1.2.punktu, sekas norādītas noteikumu 7.3.punktā. Tā kā atbildētājs nepaziņoja par zaudējumu iestāšanos, tad lieta tika atvērta pēc Valsts nekustamo īpašumu polises, nevis pēc atbildētāja polises, ja SIA /Nosaukums B/ būtu paziņojis, tad sabiedrībai būtu jācieš pašrisks, kas nav mazs. Pārstāve norādīja, ka šajā lietā nav iestājies noilgums, jo regresa prasība nav komercdarbība, tā ir zaudējumu piedziņa, uz to neattiecas Komerclikuma noteikumi, bet attiecas Civillikuma noteikumi par vispārējo 10 gadu noilgumu. Likumā "Par apdrošināšanas līgumu" noteiktie 3 gadi nav attiecināmi uz atbildētāju, šajā gadījumā atbildētājs nav klients, jo lieta tika atvērta pēc citas polises.

Motīvu daļa

Civillietu tiesas kolēģija pārbaudījusi pierādījumus, noklausījusies prasītāja pārstāves paskaidrojumus, kā arī izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Savu viedokli tiesu kolēģija pamato uz turpmāk norādītajiem argumentiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Tiesas kolēģija, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums, izņemot daļā par piedzenamo zaudējumu apmēru, ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai.

Atbildot uz apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem un iebildumiem, tiesas kolēģija papildus norāda uz turpmāk minēto.

Civilprocesa likuma 97.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem. Tiesību doktrīnā norādīts, ka (..) pierādījumi jāvērtē kopumā, nevis izolēti (..), jānosaka pierādījumu nozīmība saistībā ar lietā nosakāmiem apstākļiem un faktiem, (..) jāizdara secinājums par pierādījumu pietiekamību (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārējā zinātniskā redakcijā.- Rīga: Tiesu namu aģentūra. 2006., 183.lpp.)*.

Tiesību doktrīnā sniegta atziņa, ka neapšaubāmi, tiesai vispirms jāpārbauda prasītāja tiesības aizskāruma esamība. Šo jautājumu noskaidrošana nav atkarīga no atbildētāja celtajiem iebildumiem pret prasību (*sk. Līcis A., Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 26.lpp.*).

Juridiskajā literatūrā atzīts, ka „(..) tiesa še vispirms konstatē, vai prāvnieku (galvenā kārtā prasītāja) uzdotie apstākļi, uz kuriem pamatoti pušu prasījumi, izrādījušies par patiesiem un kādas juridiskas sekas likums saista ar noskaidrotiem apstākļiem" *(sk. Dr.jur. Vladimirs Bukovskis. Civīlprocesa mācības grāmata. – Rīga, 1933, autora izdevums, 431.lpp.)*.

Latvijas Republikas Satversmes 92.pants nosaka, ka ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu tiesu, arī likuma „Par tiesu varu" 3.panta otrajā daļā garantētas personas tiesības uz lietas izskatīšanu, ievērojot visas taisnīguma prasības. Tādējādi taisnīgums atzīstams par vienu no svarīgākajiem tiesvedības principiem (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 176.lpp.*). Turklāt civilprocesā blakus daudzkārt pieminētajām personas tiesībām uz taisnīgu tiesu (Satversmes 92.p.) pastāv sacīkstes princips, kurš liedz atsaukties vēlāk uz pierādījumiem, kuri varēja tikt, bet netika iesniegti terminā (*sk. CIVILPROCESA LIKUMA KOMENTĀRI. I daļa (1.-28.nodaļa). Sagatavojis Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2011, 259.lpp.*).

No lietas materiāliem (lietas 40.-41., 42., 43., 44.-53.lapa) redzams, ka SIA /Nosaukums B/ no 26.10.2010. līdz 25.10.2011. bija apdrošinājusi savu civiltiesisko atbildību Apdrošināšanas AS /Nosaukums A/, ar kopējo gada limitu Ls 20 000. Pušu noslēgtā līguma pielikuma - Apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ Juridisko personu vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas noteikumu Nr.52.02, kas ir Apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa, 7.1.2.punktā norādīts, ka SIA /Nosaukums B/ pienākums bija nekavējoties, tiklīdz tas ir kļuvis iespējams, rakstiski paziņot apdrošinātāja jeb prasītājam par apdrošinātā riska iestāšanos vai par jebkuru notikumu, kas varētu būt potenciāls cēlonis vai pamats pretenzijas vai prasības izvirzīšanai nākotnē pret apdrošināto par zaudējumiem, kuru atlīdzināšanu paredz šis apdrošināšanas līgums. Saskaņā ar šī punkta noteikumiem, apdrošinātājam un apdrošinājuma ņēmējam ir pienākums iesniegt apdrošinātājam rakstveida paziņojumu arī tajos gadījumos, kad apdrošinātais neuzskata sevi par vainīgu zaudējumu nodarīšanā un/vai pretenzija nav pieteikta, un/vai nav ziņu par konkrētiem zaudējumiem, un/vai nepastāv acīmredzams cēlonisks sakars ar apdrošinātā darbībām. No minētā ir secināms, ka SIA /Nosaukums B/ jebkurā gadījumā bija jāiesniedz rakstveida pieteikums par apdrošināšanas gadījumu apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ un tikai tad varētu lemt par minētā apdrošināšanas līguma izmantošanu. Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs šo pielīgto pienākumu izpildījis. Nav pamata apšaubīt, ka apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ zaudējumu atlīdzību lietā veikusi pēc VAS "Valsts nekustamie īpašumi" atlīdzības pieteikuma (lietas 11.lapa). Secīgi nepamatots ir apelātora viedoklis par to, lietā ir prasījuma un parāda sakritums, tāpēc saistību tiesības izbeidzas ar sakritumu un ir piemērojams Civillikuma 1857.pants.

Tiesas kolēģija atzīst, ka ar apelātora 06.04.2011. pavadvēstuli Nr.04/02 "Par bojājumiem nekustamajā īpašumā /adrese A/" (lietas 54.lapa) neapstiprinās, ka atbildētājs novērsis 2010.gada 21.decembra aktā norādītos bojājumus (lietas 16.lapa). Turklāt aktā ir norādīts, ka bojāta ēkas ventilācijas sistēma un no ēkas sienas norauts plastikāta jumtiņš, konkrēti kādas ēkas ventilācijas sistēmas daļas ir bojātas, aktā nav norādīts. Minēto aktu parakstījuši SIA /Nosaukums B/ pārstāvji. Akta norādītais neapstiprina atbildētāja apgalvojumu, ka tika bojāti tikai gaisa vadi. Par pierādījumiem, to iesniegšanas kārtību pirmās instances tiesa apelātoram izskaidrojusi, citus pierādījumus savu iebildumu pamatotībai SIA /Nosaukums B/ likumā noteiktā kārtībā nav iesniegusi. Pirmās instances 2016.gada 14.jūnija tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis norādīja, ka viņam nav pierādījumi faktam, ka radītie bojājumi novērsti, tāpat nav pierādījumi par elektronisku pretenziju izteikšanu apdrošinātājam (lietas 59.-60.lapa). Savukārt apelācijas instances tiesa protokollēmumā norādīja, kādēļ tā lietai nepievienoja apelātora apelācijas sūdzībai pievienotos dokumentus (lietas 121.lapa). Tiesas kolēģija secina, ka apelātors savus iebildumus par SIA "/nosaukums F/" 18.01.2011. sastādīto tāmi (lietas 13.lapa) un to, ka nav vainojams zaudējumu radīšanā izteicis, tulkojot pierādījumus sev vēlamā gaismā. Savukārt no Akta par bojājumiem /nosaukums C/(lietas 15.lapa) redzams, ka salauzti ir izejošie mezgli PN1 un PN3, kondicionētājs nedarbojas – neizdod aukstumu, tam ir iekšējs bojājums – kondicionētāja kondensators, bet čilera kondensatoram nepieciešama piegādātāja ekspertīze. Saskaņā ar iepriekšminēto aktu ir sastādīta Tāme (lietas 13.lapa), kas kopā ar citiem dokumentiem, kas apliecina bojājumu

radīšanu strīdus nekustamajam īpašumam, 02.02.2011. nosūtīti SIA /Nosaukums B/ un pieprasīts segt zaudējumus (lietas 22.lapa). Tikai 06.04.2011. apelātors darījis zināmus iebildumus, bez pievienotiem pierādījumiem, kāpēc neatzīst pienākumu atlīdzināt zaudējumus. Fakts, ka 15.02.2011. Apskates protokolā norādīts, ka bojājumus radījis no jumta krītošs sniegs un ledus (lietas 12.lapa), bet tajā nav pieminēta SIA /Nosaukums B/ tiesas kolēģijas ieskatā automātiski neatbrīvo apelātoru no atbildības, kā arī apskates protokolā norādītais, ka kondicionēšanas sistēmai veikts pagaidu remonts, neapstiprina, ka šo remontu veica SIA /Nosaukums B/.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 35.pantu apdrošināšanā pret zaudējumiem un bojājumiem, un civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā zaudējumus atlīdzina pēc kompensācijas principa. Izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt apdrošinātajam apdrošināšanas gadījumā radītos zaudējumus.

No pierādījumiem lietā (lietas 63.lapa) redzams, /pers. I/, kurš prasītāja uzdevumā veica apdrošinātā objekta apskati un konstatēja zaudējumus (lietas 12., 14.lapa), ir izsniegts sertifikāts ēku būvdarbu vadīšanas un būvuzraudzības jomā (lietas 63.lapa). Tiesas kolēģija piekrīt prasītāja argumentam, ka neviens normatīvais akts nenosaka, ka apdrošinātājam, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, zaudējumu novērtēšanai ir jāpieaicina sertificēts eksperts. Apdrošinātājs izvērtē zaudējumu apmēru un darbojas pēc likumā „Par apdrošināšanas līgumu" noteiktā kompensācijas principa, izvērtējot vismazāko iespējamo summu, lai novērstu radītos bojājumus un izpildītu savas ar līgumu uzņemtās saistības.

No lēmuma par apdrošināšanas atlīdzību lietā un maksājuma uzdevuma Nr.78224 (lietas 27. un 28.lapa) redzams, ka apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību Ls 1 599,67 jeb apmērā, kādu Atlīdzības aprēķinā noteicis eksperts /pers. I/ (lietas 14.lapa), kas ir mazāka par iesniegtajā Tāmē (lietas 13.lapa) norādīto. Arī tiesas kolēģija uzskata, ka apdrošinātājs nav ieinteresēts palielināt zaudējumu apmēru, bet tieši otrādi maksimāli samazināt apdrošinātajam izmaksājamo summu. Tiesas kolēģija atzīst, ka apelātors, kaut gan apšaubījis prasības summas apmēru, nav iesniedzis tiesai savu pamatotu zaudējumu apmēra aprēķinu, ko tiesa varētu vērtēt. Līdz ar to tiesas kolēģijai nav pamata izvērtēt SIA /Nosaukums B/ iebildumu par zaudējumu apmēra pamatotību un par pieprasīto zaudējumu apmēra pamatotību ir jāspriež pēc prasītāja iesniegto zaudējumu apmēra.

Civillikuma 1893.pantā noteikts, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā. Saskaņā ar Civillikuma 1896.pantu noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: nosacītiem prasījumiem – lai nosacījums jau būtu noskaidrojies, bet terminētiem prasījumiem - lai termiņš jau būtu notecējis (..).

Ar 2010.gada 1.janvārī spēkā stājušos Komerclikuma D daļu tika noteikts, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Ņemot vērā, ka Komerclikuma noteikumi attiecībā uz komercdarījumiem kā *lex specialis* attiecināmi pret Civillikumā vispārīgi noteikto 10 gadu noilguma termiņu, tad komercdarījumiem piemērojami Komerclikuma noteikumi. Saskaņā ar Civillikuma 1895.pantu visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā.

Komerclikuma D daļas 388.pantā noteikts, ka komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību.

Savukārt Komerclikuma D daļas 389.pantā noteikts, ka, ja darījums ir komercdarījums tikai vienam no darījuma dalībniekiem, šā likuma noteikumi par komercdarījumiem ir vienlīdz piemērojami arī pārējiem darījuma dalībniekiem, ciktāl normatīvajos aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.

Tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt, ka prasītājs un atbildētājs ir komersanti, taču ir jāizvērtē, uz kāda pamata ir celta prasība un kāds likums ir jāpiemēro, lai izlemtu par noilgumu lietā. No prasības pieteikuma satura redzams, ka prasība pamatota ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.pantu. Savukārt likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 2.panta ceturtā daļa skaidri norādīts, uz to, ka tikai tādā gadījumā, ja noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav norādīts likums, kuru puses piemēros no apdrošināšanas līguma izrietošo līgumisko attiecību regulēšanai, var tikt piemērots likums „Par apdrošināšanas līgumu".

No tiesas kolēģijai publiski pieejamiem apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ apdrošināšanas līguma vispārējiem noteikumiem un vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas noteikumiem redzams, ka apdrošināšanas līgumiem izrietošo attiecību regulēšanai tiek piemēroti Latvijas Republikas tiesību akti - likums "Par apdrošināšanas līgumu", Civillikums un citi Latvijas Republikas tiesību akti.

No iepriekš minētā secināms, ka piemērojams likums "Par apdrošināšanas līgumu", kas šajā gadījumā ir atzīstams par speciālo likumu attiecībā pret Komerclikumu. Tiesas kolēģija pievienojas prasītāja teiktajam, ka regresa prasības celšana nav vērtējama kā darbība, ko reglamentā Komerclikuma normas. Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmajā daļā norādīts, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem (..). Minētā likuma normās nav norādīts termiņš, kādā tiesā ceļama regresa prasība. Līdz ar to piemērojams Civillikumā vispārīgi noteiktais 10 gadu noilguma termiņš, ko apdrošināšanas AS /Nosaukums A/, ceļot prasību tiesā 2015.gada 22.oktobrī saistībā ar 2011.gada 2.martā izmaksātas apdrošināšanas atlīdzības piedziņu, ir ievērojusi. Secīgi nav nekāda pamata atzīt, ka prasītājs ir nokavējis prasības celšanas termiņu un tā dēļ prasība ir noraidāma.

Attiecībā par prasītājam atlīdzināmo zaudējumu apmēru, tiesas kolēģija norāda uz turpmāk minēto.

Tulkojot Civillikuma 1772.pantu par to, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu tagadējās mantas samazinājums, vai arī sagaidāmās peļņas atrāvums, Senāts savā judikatūrā ir atzinis, ka tagadējās mantas samazinājums rodas gadījumā, kad ķermeniskai lietai tiek nodarīti bojājumi. Ķermeniskās lietas īpašnieks tā rezultātā cieš zaudējumus, jo bojājumu dēļ attiecīgā lieta ir zaudējusi savas sākotnējās īpašības (izskatāmajā lietā - nav ieguvusi tai nepieciešamās kvalitātes). Nepieciešamo līdzekļu apmērs, lai bojātā lieta atgūtu savu iepriekšējo stāvokli, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis esošās mantas samazinājums, proti, kādā apmērā mantas īpašniekam nodarīti zaudējumi tagadējās mantas samazinājuma veidā *(skat. Senāta 2008.gada 29.oktobra spriedums lietā Nr. SKC-332/2008, 2010.gada 21.aprīļa spriedums lietā Nr. SKC-117/2010).*

Lai arī šī Senāta atziņa attiecas uz zaudējumiem, kas radušies delikta rezultātā, tā tāpat ir piemērojama situācijām, kad zaudējumi nodarīti pārkāpjot līgumsaistības, jo šī atziņa attiecas uz jautājuma skaidrojumu par to, kas ir jau cēlušies zaudējumi un priekšā stāvošie zaudējumi *(skat. Senāta 2013.gada 19.februāra spriedums lietā Nr. SKC-35/2013).*

Lietā atbildētājs ir atzinis, ka, tīrot sniegu un ledu no jumta /adrese/ ir tikusi bojāta ēkas ventilācijas sistēma un no ēkas sienas norauts plastikāta jumtiņš (lietas 16.lapa). Līdz ar to tiesas kolēģijai ir pamats secināt, ka ir pierādīta atbildētāja neattaisnojama darbība (bezdarbība) – bojājumu radīšana. Savukārt atbildētājam ir iebildumi par pieprasīto zaudējumu apmēru.

Tiesas kolēģija jau iepriekš spriedumā atzina, ka apelātors, kaut gan apšaubījis prasības summas apmēru, nav iesniedzis tiesai savu pamatotu zaudējumu apmēra aprēķinu, ko tiesa varētu vērtēt. Līdz ar to tiesas kolēģijai nav pamata izvērtēt SIA /Nosaukums B/ iebildumu par zaudējumu apmēra pamatotību un par pieprasīto zaudējumu apmēra pamatotību ir jāspriež pēc prasītāja iesniegto zaudējumu apmēra.

Tiesas kolēģija secina, ka lietā nav pierādījumi, ka remontdarbu Tāmē (lietas 13.lapa) norādītie darbi ir reāli paveikti. Līdz ar to tiesas kolēģija

atzīst, ka pirmās instances tiesa nepamatoti zaudējumu apmērā iekļāvusi darbu izmaksas par kondensatora pārbaudi, transporta izdevumiem, plānotiem uzkrājumiem un peļņu, sociālo nodokli, kopā 407,73 EUR (Ls 286,56) (aprēķini veikti pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa 1 EUR = Ls 0,702804). Tiesas kolēģija uzskata, ka šajā lietā piedzenams zaudējumu apmērs, ko veido materiālu izmaksas un darba izmaksas, jo nav pamata uzskatīt, ka konstatētos defektus apdrošinātā persona acīmredzami varēs novērst paša spēkiem, tādēļ būs nepieciešams piesaistīt kvalificētu darbaspēku. Šajā gadījumā piedzenamo zaudējumu apmērs ir 1 868,39 EUR (Ls 1 313,11) (aprēķini veikti pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa 1 EUR = Ls 0,702804), ko veido izmaksas, kas norādītas Tāmē (lietas 13.lapa) kā pirmās 12 pozīcijas.

Pārējos apelācijas sūdzībā minētos prasītāja argumentus tiesas kolēģija nevērtē, ievērojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņas, proti, kā vairākkārt atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, ka no Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu *(61.punkts 1994.gada 19.aprīļa spriedumā "Van de Hurk* v *The Netherlands" (iesnieguma Nr.16034/90))*. Tiesnešiem ir jāuzklausa visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa *(Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmums lietā 10153/82 Austria)*.

Saskaņā ar Civilprocesa 195.pantu pēc prasītāja lūguma, ir pamats noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no piespriestā, bet vēl nepiedzītā, pamatparāda 1 868,39 EUR un visu piedzīto summu ieskaitīt prasītāja norādītā kredītiestādes kontā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas nosacījumiem pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram (..).

Prasītājs, iesniedzot prasību, samaksājis valsts nodevu 325,90 EUR (lietas 6., 7.lapa), samaksājis tiesas izdevumus 4,70 EUR (lietas 8.lapa).

Tā kā prasījums apmierināts daļēji, tad no atbildētāja par labu prasītājam tiesas izdevumi piedzenami proporcionāli: valsts nodeva 267,53 EUR (kas aprēķināta sekojoši: prasības summa ir 2 276,12 EUR jeb 100%; apmierinātā prasības summa ir 1 868,39 EUR, kas ir x; x = 1 868,39 EUR x 100/2 276,12 EUR = 82,09%; 82,09% no 325,90 EUR) = 267,53 EUR)); tiesas izdevumi 3,86 EUR (kas aprēķināta sekojoši 82,09% no 4,70 EUR), pavisam kopā 271,39 EUR.

No lietas materiāliem (lietas uzziņas lapa, lietas 2.lapa) secināms, ka lietā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu apelācijas instances tiesā 4,25 EUR apmērā, kas, atbilstoši Civilprocesa likuma 42.pantam, piedzenami no SIA /Nosaukums B/ par labu valstij.

Tiesas kolēģija atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, kas skaitāms no šī sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 194., 204.[1], 430., 432. un 434.pantu Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

Apdrošināšanas AS /Nosaukums A/ prasību pret SIA /Nosaukums B/ par zaudējumu piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no SIA /Nosaukums B/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par labu apdrošināšanas AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, zaudējumus 1 868,39 EUR (viens tūkstotis astoņi simti sešdesmit astoņi *euro* un 39 centi), tiesas izdevumus 271,39 EUR (divi simti septiņdesmit viens *euro* un 39 centi), ieskaitot tos prasītājam kontā Nr./konta numurs/, AS /Nosaukums D/.

Noteikt apdrošināšanas AS /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt 6% (seši procenti) gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās summas 1 868,39 EUR.

Pārējā daļā par zaudējumu 407,73 EUR prasību noraidīt.

Piedzīt no SIA /Nosaukums B/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,25 EUR (četri *euro* un 25 centi), kas jāsamaksā Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22 kontā Nr.LV51TREL2190458019000.

Noteikt termiņu SIA /Nosaukums B/ sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums - 2017.gada 9.maijs.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā trīsdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā.

Faktiskais sprieduma sastādīšanas datums – 2017.gada 24.maijs.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese J.Mauliņa

Tiesnese L.Kraule

Tiesnese B.Ķeire